

Η Ελλάδα γιορτάζει την Παναγία Μυρτιδιώτισσα

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

«Ὡς κρήνη ἀκένωτος, των παρά σοι ἀγαθών, Εἰκόν σου ἡ πάνσεπτος, τοῖς Κυθηρίοις Ἀγνή, ἐδόθη κραυγάζουσι, χαίρε ἡ προστασία, πάντων των δεομένων χαίρε ἡ σωτηρία, των τιμώντων σε πόθω, χαίρε ἡ τω παραλύτῳ, τὴν ἰασιν βραβεύουσα».

Ἡ Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα, ἡ πολιούχος τῆς Πύλου καὶ των Κυθήρων γιορτάζει στίς 24 Σεπτεμβρίου, 40 ἡμέρες ἀπο τὴν Κοίμηση τῆς Θεοτόκου, τὴν ἡμέρα που βρέθηκε ἡ εἰκόνα τῆς στα Κύθηρα, πιθανῶς τὸν 14ο αἰῶνα. Τὴν ἴδια ἡμέρα εορτάζουν τὴν ονομαστικὴ τους εορτή, ὅσες φέρουν τὸ ὄνομα Μυρτώ ἢ Μυρσίνη. Ἡ παραθαλάσσια Μονὴ τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας στὴ Χίο ονομάζεται ἀπὸ τους Χιώτες «Μερσινίδι», ἀπὸ τὴν ονομασία «μυρσίνη» που σημαίνει μυρτιά.

Τὸ προσωνύμιο **Μυρτιδιώτισσα**, δόθηκε στὴν Παναγία γιατί, σύμφωνα με τὴν

παράδοση την εικόνα της βρήκε ένας βοσκός σε μία τοποθεσία γεμάτη με μυρτιές. Σήμερα με το όνομα αυτό ονομάζονται εκκλησίες, μονές και γενικά οι εικόνες με παράσταση της Παναγίας με μυρτιές. Η θαυματουργή εικόνα φυλάσσεται στην ιερά **Μονή Μυρτιδίων** στα **Κύθηρα**.

Η Θαυματουργή Εικόνα

Σύμφωνα με την παράδοση η αυθεντική εικόνα της Παναγίας με τον Χριστό βρέθηκε από έναν βοσκό νοτιοδυτικά των Κυθήρων σε μια κοιλάδα γεμάτη από μυρτιές, που ονομάζονταν “**Μυρτίδια**”. Η Παναγία εμφανίστηκε στον βοσκό και του είπε να ψάξει για την εικόνα, που είχε έρθει σε εκείνο το μέρος πολλά χρόνια πριν.

Ο βοσκός έπεσε στο έδαφος γεμάτος δέος, προσευχόμενος προς τη Θεοτόκο. Μόλις σηκώθηκε και γύρισε, είδε την εικόνα στα κλαδιά μίας μυρτιάς. Κλαίγοντας από χαρά, έφερε την εικόνα σπίτι του και είπε σε όλους τους φίλους και συγγενείς την ιστορία της ανεύρεσης της εικόνας. Όταν ξύπνησε την επόμενη ημέρα, η εικόνα έλειπε και φοβήθηκε μήπως είχε κλαπεί.

Με βαριά καρδιά γύρισε με τα πρόβατά του στον τόπο της ανεύρεσης, αλλά εκεί είδε πάλι την εικόνα, στα κλαδιά της μυρτιάς που την είχε πρωτοβρεί. Δοξάζοντας τον Θεό την πήρε πάλι σπίτι του, αλλά τη νύχτα η εικόνα εξαφανίστηκε, όπως και την πρώτη φορά. Όταν η εξαφάνιση και επανεμφάνιση της εικόνας συνέβη και τρίτη φορά, κατάλαβε ότι **ήταν θέλημα της Μητέρας του Θεού η εικόνα να παραμείνει εκεί που είχε πρωτοβρεθεί**

Η εικόνα όταν βρέθηκε δεν είχε τις σημερινές διαστάσεις. Αυτές τις απέκτησε αργότερα όταν τοποθετήθηκε σε ξύλινο πλαίσιο. Το **1837** φιλοτεχνήθηκε το χρυσό ένδυμα, έργο του καλλιτέχνη **Νικόλαου Σπιθάκη**. Από αυτή την αρχαία εικόνα φαίνονται μόνο τα πρόσωπα, στα οποία με την πάροδο των αιώνων δεν διακρίνονται πλέον τα χαρακτηριστικά.

Αξίζει να αναφερθεί ότι στο στέμμα της Πανσέπτου Εικόνας της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, υπάρχει προσαρμοσμένο αδαμαντοκόλλητο σε σχήμα ημισέληνου χρυσό κόσμημα, το οποίο μάλιστα πρόσφερε **Τούρκος Μωαμεθανός**. Σύμφωνα με όσα ο αείμνηστος **Σοφοκλής Καλούτσης**, ο υμνογράφος της Μυρτιδιώτισσας διέσωσε , βρισκόταν κάποτε στα Κύθηρα, κάποιος Τούρκος πλούσιος και επιφανής, εγκατεστημένος στην τουρκοκρατούμενη Κρήτη, ο οποίος ήταν Μωαμεθανός.

Κάποια ημέρα παρατήρησε ασυνήθη συγκέντρωση κόσμου, στην πλατεία του Μητροπολιτικού Ναού του Εσταυρωμένου στη Χώρα. Ρώτησε τι συμβαίνει και του είπαν ότι το Νησί μαστίζεται από πολύμηνη ανομβρία και για αυτό θα πραγματοποιηθεί Λιτανεία της Αγίας Εικόνας της **Μυρτιδιώτισσας**, η οποία είχε ήδη κατέβει από το κάστρο που φυλασσόταν τότε και βρισκότανε μέσα στον Εσταυρωμένο.

Όμως ο ουρανός ήταν καταγάλανος και δεν φαινόταν ούτε ίχνος νέφους στον ορίζοντα. Ο Τούρκος εχλεύασε αυτή την ενέργεια γιατί η λογική έλεγε ότι δεν θα

φέρει αποτελέσματα. Και ήταν τόσο σίγουρος για αυτό, που δήλωσε ότι εάν μετά την Λιτανεία επακολουθήσει βροχή, θα αφιέρωνε το χρυσό κόσμημα της ημισελήνου που είχε μαζί του, στην Ιερή Εικόνα.

Η Λιτανεία έγινε με κατάνυξη και οι Κυθήριοι γονυκλινείς παρακάλεσαν για την λύση της ανομβρίας. Και το θαύμα έγινε. Μόλις η Ιερά Πομπή επέστρεψε στον Ναό, άρχισε να πέφτει ραγδαία βροχή. Ο αλλόθρησκος τήρησε την υπόσχεση του και αφιέρωσε το κόσμημα στην Παναγία. Πότε έγινε αυτό δεν αναφέρεται. Ίσως έγινε πριν το 1837 μ.Χ., γιατί πιθανολογείται ότι ο Σπαθάκης έκανε την την προσαρμογή της ημισελήνου στο στέμα της Παναγίας «Εις αιωνίαν ανάμνησιν του τελεσθέντος θαύματος της λύσεως της ανομβρίας».

Τα θαύματα της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας

Πολλά θαύματα αποδίδονται στην εικόνα, όπως η προστασία του νησιού από επιδημία πανώλης, η λύση της στειρότητας μίας Εβραίας από την Αλεξάνδρεια και η σωτηρία πολλών ανθρώπων από βέβαιο θάνατο, είναι μερικά από όσα αναφέρονται. Ωστόσο στο κάτω μέρος της χρυσής επένδυσης της εικόνας απεικονίζονται **τρία θαύματα της Μυρτιδιώτισσας**:

- Το θαύμα της ευρέσεως της
- Η ίασης του παραλύτου
- Το θαύμα της διασώσεως του φρουρίου της πόλεως των Κυθήρων από την πτώση κεραυνού το 1829

Το Μοναστήρι της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στα Κύθηρα

Η **Παναγια Μυρτιδιωτισσα** είναι η **μεγαλύτερη Μονή των Κυθήρων**! Βρίσκετε στην περιοχή των Μυρτιδίων στα δυτικά του νησιού και είναι χτισμένη σε ένα φυσικό βραχώδης άνοιγμα, ανάμεσα από πάρα πολλές μυρτιές! Το εκκλησάκι στο σημείο όπου βρέθηκε η εικόνα παραμένει έως σήμερα και ονομάζεται **παλαιό Καθολικό**. Εκεί στεγάζεται η εικόνα της Παναγίας μαζί με τα τάματα των επισκεπτών της, μερικά τεράστια κεριά φτιαγμένα από τους ιερείς της εποχής και μερικές άλλες μικρές εικόνες.

Πάνω ακριβώς από το παλαιό Καθολικό, το **1857**, χτίστηκε ο νεότερος μεγαλοπρεπής ναός σε ρυθμό τρίκλιτης βασιλικής. Βόρεια και νότια του νεότερου Καθολικού βρίσκονται τα κελιά των πιστών που επισκέπτονται την μονή την περίοδο της νηστείας των πρώτων δεκαπέντε ημερών του Αυγούστου. Αξιοθαύμαστο έργο στο εσωτερικό της μονής είναι το πώρινο κωδωνοστάσιο 26 μέτρων με τοξοειδείς σχηματισμούς στις προσόψεις των τεσσάρων ορόφων του καλλιτέχνη Νικολάου Φατσέα. Σε όλα αυτά τα έργα πρωτοστάτησε ο ιερομόναχος Αγαθάγγελος Καλλίγερος.

Στα χρόνια των πειρατικών επιδρομών, η εικόνα για λόγους ασφαλείας φυλασσόταν στο φρούριο της πόλεως των Κυθήρων στον ομώνυμο ναό. Το κορυφαίο θρησκευτικό έθιμο των Κυθήριων είναι η λιτάνευση κατά την Κυριακή της Ορθοδοξίας από τα Μυρτίδια στη Χώρα. **Η περιφορά της εικόνας διαρκεί 15 ημέρες** περνώντας μέσα από τα περισσότερα χωριά του νησιού καταλήγοντας στην Χώρα. Πολλοί πιστοί ακολουθούν την εικόνα κατά την περιφορά της και τις 15 μέρες!

Η λιτάνευση της εικόνας της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας είναι παλαιότατο έθιμο. Αναφέρεται εντολή του **1750** του Επισκόπου Κυθήρων **Νεοφύτου Λεβούνη** (1731-1757) προς τους ιερείς του νησιού να συμμετέχουν σε λιτανείες «...της αγίας εικόνας της Θεοτόκου των Μυρτιδίων εις την νήσον...» καθώς και απόδειξη του **1841** από το βιβλίο εσόδων-εξόδων του ναού του

φρουρίου από ελεημοσύνη «...εις τον γύρον της νήσου της Υπεραγίας Θεοτόκου...». Για την τακτική λιτάνευση, σύμφωνα με επιστολή του Επισκόπου Ευγενίου Μαχαιριώτη, μετά το **1841**, το Συμβούλιο του νησιού είχε θεσπίσει λιτανεία επτά ημερών, ώστε η εικόνα «να περιέλθει διάφορα... χωρία προς ευλογίαν των κατοίκων». Η λιτάνευση είναι έθιμο που συνεχίζεται και σήμερα και λαμβάνει χώρα την περίοδο του Πάσχα, έχοντας τώρα διάρκεια 15 ημερών!

Η Παναγία η Μυρτιδιώτισσα, «η Κρητικιά»

Στις ψηλότερες συνοικίες της Κάτω Πόλης της Μονεμβασιάς, σε ένα από τα ανηφορικά καλντερίμια που οδηγούν προς την Άνω Πόλη, δεσπόζει η επιβλητική, ψηλή πρόσοψη του ναού της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας, που είναι γνωστός και ως Παναγία Κρητικιά γιατί βρισκόταν στη συνοικία όπου είχαν εγκατασταθεί τον 17ο αιώνα πρόσφυγες από την Κρήτη.

Κτίστηκε την εποχή της Β΄ Ενετοκρατίας, γύρω στο 1700, και η τοπική παράδοση συνδέει την ίδρυσή του με τον Φιλόθεο Δαρμάριο, επίσκοπο των Κυθήρων που καταγόταν από τη Μονεμβασία. Στα Κύθηρα, που είχαν εμπορική σχέση και πολιτιστικούς δεσμούς με τη Μονεμβασία, η λατρεία της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας κατείχε από τότε ιδιαίτερα σημαντική θέση.

Ο ναός είναι μονόκλιτη βασιλική με τρούλο και η αρχιτεκτονική του συνδυάζει βυζαντινά και ενετικά στοιχεία. Στο εσωτερικό του δεν υπάρχει ζωγραφικός

διάκοσμος και κυριαρχεί το ξυλόγλυπτο επιχρυσωμένο τέμπλο, που χρονολογείται στον 16ο αιώνα. Πρόκειται για έργο που επίσης χαρακτηρίζεται για τις αναγεννησιακές επιρροές και είναι αξιοσημείωτο ότι μεταφέρθηκε εδώ τον 19ο αιώνα από τον ναό του Ελκόμενου Χριστού, όπου ανήκε αρχικά.

Ο Ιερός Ναός Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Αλίμου

Ο Ιερός Ναός Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης στον Άλιμο είναι Ναός Βυζαντινού ρυθμού, πεντάτρουλος σταυροειδής, με το ύψος του κεντρικού τρούλου και διαθέτει περίτεχνες καμάρες, που δημιουργούν εξαιρετικής τέχνης περιστύλια. Η έκταση του Ναού είναι 1000 τμ, διαθέτει 9 θύρες και μεγάλο γυναικωνίτη 180 τμ. Το κωδωνοστάσιο βρίσκεται ξεχωριστά του ναού, έχει ύψος 12 μέτρα και διαθέτει πέντε καμπάνες . Ο Ναός είναι κατάλευκος με κάγκελα στα παράθυρα και στα προστατευτικά του βορείου περιστυλίου χρώματος βαθύς γαλάζιου.

Η Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας στη Νάξο

Ο γραφικός ναός της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας στη Νάξο, είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με το πρώτο καλωσόρισμα στο νησί. Και πως θα μπορούσε να είναι διαφορετικά αφού βρίσκεται δίπλα από το σημείο όπου δένουν τα πλοία στο λιμάνι.

Ο ιερός ναός είναι χτισμένος πάνω σε μια μικρή βραχονησίδα, η οποία έχει διαπλατυνθεί και διαμορφωθεί με τα χρόνια. Η πρόσβαση στο λευκό εκκλησάκι της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας γίνεται μόνο με βάρκα, από το λιμάνι της Νάξου.

Οι Ιεροί Ναοί αφιερωμένοι **στην Παναγία Μυρτιδιώτισσα** σε όλη την Ελλάδα πανηγυρίζουν στις **24 Σεπτεμβρίου** και πλήθος πιστών προσέρχονται να προσκυνήσουν τη χάρη της